

**Handläggare**  
Yvonne Zellman  
Telefon: 508 29 723

**Till**  
Överförmyndarnämnden

## Stockholms stads trygghetsprogram 2020-2023

Remiss från kommunstyrelsen

### Förslag till beslut

Som sitt yttrande över remissen överlämnar överförmyndarnämnden förvaltningens tjänsteutlåtande.

Håkan Andersson  
Förvaltningschef

### Sammanfattning

Förslaget till nytt trygghetsprogram för Stockholms stad ska ge en struktur för hur stadens brottsförebyggande och trygghetskapande arbete ska planeras, genomföras, kommuniceras och följas upp och ska också vägleda stadens verksamheter i att bedriva ett målmedvetet brottsförebyggande och trygghetskapande arbete. Kommunfullmäktiges mål om att Stockholm ska vara en trygg, säker och välskött stad att vistas och bo i är det övergripande målet. Samverkan lyfts fram som en avgörande faktor för att nå målet om en trygg, säker och välskött stad. I programmet betonas vikten av såväl förebyggande arbete med riktade sociala insatser som stadens fysiska utveckling och planering.

Grundläggande samhällsliga funktioner måste fungera, även i orostider eller om något oväntat inträffar. Detta visar inte minst den senaste tidens händelseutveckling med en pågående och i nuläget accelererande pandemi. Vid sidan av insatser från exempelvis socialtjänst och äldreomsorg och vid sidan av civilsamhällets olika aktörer finns ställföreträdarskapet i form av god man eller förvaltare

som ett viktigt instrument för att ge den enskilde stöd och trygghet i vardagen.

Överförmyndarförvaltningen menar att det grundläggande anslaget i förslaget till trygghetsprogram är riktigt, att samverkan är avgörande för möjligheterna att få ned brottsligheten och öka tryggheten för stockholmarna. Stadens trygghetsprogram har, och ska ha, sitt fokus på ökad trygghet för stadens invånare. Det som förvaltningen möjligen kan sakna är hur staden bör agera för att motverka hot och våld mot stadens anställda.

### **Ärendet**

Kommunstyrelsen har remitterat ett förslag till nytt trygghetsprogram, Stockholms stads trygghetsprogram 2020-2023 (*bilagt*). Programmet ska ersätta det nu gällande trygghets- och säkerhetsprogrammet 2018-2021. Det nya programmet ska ge en struktur för hur stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete ska planeras, genomföras, kommuniceras och följas upp och ska också vägleda stadens verksamheter i att bedriva ett målmedvetet brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet ska integreras i stadens ordinarie styr- och ledningsmodell, ILS. Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska utifrån sina respektive ansvarsområden utforma, vidta och följa upp åtgärder för att minska antalet brott och öka tryggheten för boende, besökare och företagare. Kommunfullmäktiges mål om att Stockholm ska vara en trygg, säker och välskött stad att vistas och bo i är det övergripande målet.

I programmet lyfts samverkan med framförallt Polisregion Stockholm, Region Stockholm, näringsliv och civilsamhälle fram som en avgörande faktor för att nå målet om en trygg, säker och välskött stad. Ett samordnat brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete handlar om allt från tidiga förebyggande insatser, riktade insatser med fokus på såväl brottsituationer som brottsutsatta och gärningspersoner till att utforma en tillgänglig och välskött stadsmiljö och skapa tillit för samhällets funktioner.

I programmet betonas vikten av såväl förebyggande arbete som riktade sociala insatser där socialnämnden, utbildningsnämnden och arbetsmarknadsnämnden har ett särskilt ansvar. På motsvarande sätt har exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden ett särskilt ansvar för att stadens fysiska utveckling och planering har ett brottsförebyggande och trygghetsskapande perspektiv.

## Ärendets beredning

Förslaget till nytt trygghetsprogram har remitterats till stadens samtliga nämnder, stadsledningskontoret, kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor och pensionärsråd, Rådet för Agenda 2030, Stadshus AB och Storstockholms brandförsvaret för yttrande senast den 21 februari 2021. Inom överförmyndarförvaltningen har ärendet beretts av förvaltningschefens stab.

## Förvaltningens synpunkter

Grundläggande samhällsliga funktioner måste fungera, även i orostider eller om något oväntat inträffar. Detta visar inte minst den senaste tidens händelseutveckling med en pågående och i nuläget accelererande pandemi. Trygghet är för de flesta av oss att veta att saker och ting fungerar som de ska och som det utlovats, även i det lilla. Den som är beroende av andras stöd i sin dagliga livsföring ska inte behöva oroa sig för att hemtjänsten inte kommer i tid, att färdtjänsten inte dyker upp eller att räkningar inte blir betalda i tid.

Vid sidan av insatser från exempelvis socialtjänst och äldreomsorg och vid sidan av civilsamhällets olika aktörer finns ställföreträdarskapet i form av god man eller förvaltare som ett viktigt instrument för att ge den enskilde stöd och trygghet i vardagen. Det bygger på att människor ställer upp i ett frivilligt uppdrag för att hjälpa en medmänniska som kan behöva hjälp att hantera sina ekonomiska angelägenheter, hjälp i kontakterna med myndigheter eller hjälp att exempelvis bevaka sin rätt i en arvstvist eller vid en fastighetsförsäljning.

Trygghet för den enskilde, huvudmannen, är att överförmyndaren utöver tillsyn över att ställföreträdarna sköter sitt uppdrag och att alla ärenden som rör huvudmännen hanteras rättssäkert från stadens sida. Ställföreträdarskap ska bland annat vara en garant för att huvudmannen inte blir utnyttjad eller lurad på pengar. Det stöd som en del huvudmän får av sina gode män och förvaltare kan även vara det som gör att huvudmännen undviker att komma in på en brottslig och våldsam levnadsbana.

Det är viktigt att alla som behöver en ställföreträdare verkligen får det. Där är förslaget i majoritetens förslag till budget för 2021 viktigt när det gäller inrättande av en förvaltare och upphandling av ”förmedling av och stöd till ställföreträdare”. Det är en brist idag att huvudmän med mer omfattande behov av stöd som inte kan ges av ideellt arbetande ställföreträdare inte kan få stöd i Stockholms stad.

Överförmyndaren har också en viktig roll när det gäller barns trygghet där nämnden idkar tillsyn över barnens tillgångar så att de kommer barnen till del och inte nyttjas felaktigt av föräldrar eller andra. För ensamkommandes barns trygghet kan en god man spela en helt avgörande roll.

Överförmyndarförvaltningen menar att det grundläggande anslaget i förslaget till trygghetsprogram är riktigt, att samverkan är avgörande för möjligheterna att få ned brottsligheten och öka tryggheten för stockholmarna. Förvaltningen ser också positivt på att programmet ska hanteras inom ramen för stadens system för styrning och uppföljning, ILS.

Stadens trygghetsprogram har, och ska ha, sitt fokus på ökad trygghet för stadens invånare. Det som förvaltningen möjligen kan sakna är hur staden bör agera för att motverka hot och våld mot stadens anställda. En så pass stor arbetsgivare som Stockholms stad bör enligt överförmyndarförvaltningens mening ha upprättat en strategi för att öka tryggheten för sin personal, där många utsätts för hot och andra händelser i sin dagliga yrkesgärning, inte minst de som verkar inom socialtjänst och skola, men också i andra verksamheter där myndighetsutövning sker.

---

## **Bilaga**

Kommunstyrelsens remiss (KS 2019/1939) av förslag till Stockholms stads trygghetsprogram 2020-2023